

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA2019/223
02. oktober 2019
Peter Olsen

UPA2019-imut malittarisassat atuutsinnerini ersarinnerusumik aammalu aalajangersimanerunissamik Namminersorlutik Oqartussat pigisaanni taamatullu suliffeqarfinni pigisat ilaanniittuni siulersuisunik ilaasortaataqartuni akissarsitinneqartarnerat pillugu politikikkut malittarisassanik aaqquissuussinermi Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortat Partii Naleraq)

Inuit Ataqatigiit ilisarnaatitta pingaartitattalu ilagilluinnarpaat aqutsilluarnissamik ingerlatsilluarnissamillu pingaartitsisuunerput. Inuit Ataqatigiinniit isumaqarpugut nunarput sinnerlugu naalackersuinikkut aqutsisut, ingerlatsisusullu tassaasariaqarput tatiginassutsimikkut tutsuiginassutsimikkullu apeqquuserneqarsinnaangitsut. Minnerunngitsumik Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut, Nunatsinni naalackersuinikkut ulluinnarni aquttuusut ingerlatsisusullu tassaasariaqarput qanimut oqartussaaqataanermik, inuttaasullu qanimut peqataatinneqarnissaannik pingaartitsisusut.

Ullumikkut Naalackersuisut ajoraluartumik qanimut oqartussaaqataanermik, qanimullu innuttaasut peqataatinneqarnissaannik, aqutsilluarnissamillu pingaartitsivallaaratik ingerlatsisut takuneqarsinnaasoq Inuit Ataqatigiinniit isumaqarpugut.

Uranisiortoqarnissaanut oqallissimanerput qiviaannarsinnaavarput. Innuttaasut peqataatinneqanngillat tusarniarneqanngillat isumasiorneqanngillallu. Tamat oqartussaaqataanerat Atorunnaarsinneqarsimavoq. Aalisarnermut inatsisissap suliarineqarnera, minnerunngitsumillu mittarfissualiortoqarnissaa pillugu, piffissami kingullermi suliaqarsimanerput kingumut qivialaaraanni Naalackersuisut qanoq matoqqatigisumik ingerlatsisimanerat takuneqarsinnaavoq.

Minnerunngitsumik piffissami kingullermi Kalaallit Airportip siulittaasuata tassanngaannartumik akissarsiaata ullormiit ullormut qaffanneqarnera Naalackersuisut sangujoraartumik matoqqavallaartumillu ingerlatseriaaseqaleraluttuinnarnerannik takussutissat uppernarsaatillu ilagilluinnarpaat.

Taamaattumik Partii Naleraq paasilluarsinnaavarput, Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaanni siulersuisut akissarsiaqartarnerannut tunngatillugu aaliangersimasumik malittarisassaliortoqarnissaa siunertaralugu Naalackersuisut suliaqaqqullugit peqquneqarnissaannik kissaateqarmat siunnersuuteqarmallu.

2012-mi kingullermillu 2014-mi qanoq akissaasersueriaaseqartoqarnissaa pillugu politikkilior-toqareersimagaluarpog. Aap ilumoorpoq, siulersuisut qanoq akissaaserneqarnissaat pillugu politikkilior-toqareernikuugaluarpoq. Politikkimini tassani kingullermik 2014-mi suliarineqarsimasumi, takuneqarsinnaavoq, ingerlatseqatigiiffiup ukiumut qanoq kaaviaartitaqartarnera tunngavigalugu

qanoq akissaasersueriaaseqartoqassanersoq. Tassa kisianni naak politikki tamanna pilersinneqareersimagaluartoq, taamaakkaluartoq ajoraluartumik politikki pioreersoq sanioqqutiinnarlugu Naalakkersuisunut siulittaasoq iliuuseqarsimavoq.

Taamaattumik assorsuaq ajuusaarnarpoq tupaallannarlunilu, politikki taanna 2014-mi pilersinneqarsimasoq saneqqutiinnarlugu, Kalaallit Aiportip, siulersuini siulittaasuata aningaasarsiaanik qaffaarujussuarsimaneq. Allaat nunatsinni suliffeqarfiutitsitta annerpaartaanit, Royal Greenlandimit ukiumullu amerlanerpaanik aningaasanik kaaviaatitsiffiusartuusup siulittaasuanilluunniit aningaasarsiaqarnerulertussanngorsimalluni..

Taamatut politikkimik pioreersumik avaqqutsiinnarluni iliuuseqarneq ileqqorluttuliornertut uagut Inuit Ataqtigiinniit isigaarput. Tamannalu akuerinngilarput peqataaffigerusunngilarpullu.

Aningaasarsititsisarnermut politikki 2014-meersoq malillugu ingerlatseqatigiiffimmi ukiumut 3 mia.kr-nik minnerpaamik kaaviaartitsiffiusartumi, siulersuisut siulittaasuat ukiumut 500.000,- nik aningaasarsiaqartinneqassaaq. Ingerlatsitseqatigiiffimilu ukiumut 3 mia.kr. ataallugit kaaviaartitsiffiusumi siulersuisuni siulittaasoq ukiumut 350.000,-nik aningaasarsiaqartinneqartussaalluni. Asserssuutigiinnarsinnaavarput KNI-mi, Air Greenlandimi, Royal Arctic Linemilu siulersuisuni siulittaasui ukiumut 350.000,-nik aningaasarsiaqartinneqarput.

Taamaattoq Kalaallit Airportimi siulittaasoq ukiumut 750.000,-nik aningaasarsiaqartussanngortillugu inissinneqarpoq. Taamalillunilu nunatsinni siulittaasuni tamani qaffasinnerpaamik aningaasarsiaqartinneqalerluni.

Tamatuma saniatigut Sikuki Harbour A/S-mut tunngatillugu, 2018-mi aamma qanoq pisoqarsimanersoq eqqaamavarput.. Taamanikkut 2018 sioqqullugu siulittaasup akissarsiai apparneqarsimagaluarput, taavali 2018-mi siulittaasup aningaasarsiai aamma killormut qaffanneqaqgeriataarsimallutik.

Illumut tassa tamakku qulaani pineqartut, pisimasut takutiinnarpaat, ullumikkut qanoq Naalakkersuisunikkut qanoq sangujoraartigisumik, tukatsigisumik, matoqqatsigisumik ingerlatseriaaseqartoqarneranik.

Aningaasarsiaqartitsisarneq pillugu 2014-meersumik politikkeqareeraluarpuq, kisiannili tamanna Naalakkersuisunilluunniit malinneqarsinnaasimanngippat taava ajortoqarsimassaaq, tassa taava imaappoq, allatut ajornaqaaq immikkut ittumik iliuuseqartoqartariaqalerpoq; malittarisassat malinneqarsinnaanngippata, taava malittarisassanik atuuttunik sukaterisoqartariaqalersimavoq.

Malittarisassat asuli imaaliallanneriinnakkut sanioqqunneqarsinnaajunnaarsillugit malittarisassanik sukaterisariaqalerpuq. Naammalerporlu Naalakkersuisut taamatut sangujoraarpallaamik matoqqavallaamillu ingerlatseriaaseqarnerat. Allanngortariaqalerpoq.

Uagullu Inuit Ataqtigiit isumaqarpugut Partii Naleqqap siunnersuutaata akuerineratigut, taava siunissami Naalakkersuinikkut sangujoraarpallaamik ingerlaannartoqarsinnaanera pinaaveersaartinneqarsinnaalissaaq.

Taamaattumik taamatut oqaaseqarluta Partii Naleqqap siunnersuutaa akueralugu ataatsimiititaliamut susassaqartumut taama isikkoqartillugu ingerlateqqipparput.

Qujanaq

Peter Olsen

Inuit Ataqtigiit